

ОСАДЕЦЬ Микола

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
<https://orcid.org/0000-0003-2343-2220>
m.osadets@chnu.edu.ua

ГОРОДИНСЬКИЙ Сергій

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
<https://orcid.org/0000-0003-3715-1489>
s.horodynskii@pedkoledzh.cv.ua

ФОРМУВАННЯ ПОТРЕБИ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

У науковій статті уточнюються показники рівнів професійного розвитку майбутніх вчителів фізичної культури. Теоретичний аналіз та узагальнення педагогічного досвіду дали можливість з'ясувати, що проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізкультури розглядається в контексті оновлення навчально-виховного процесу у вищій школі, формування потреби у професійному саморозвитку фахівця в галузі спорту і неперервному вдосконаленні педагогічної майстерності.

Мета роботи: полягає у розгляді структури професійного саморозвитку майбутніх учителів фізкультури як сукупність трьох взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-емоційного, змістово-операційного і рефлексивного.

Сукупність виділених аргументів дозволяє говорити про позитивний вплив виділеного критерію навчально-методичного (педагогічного) забезпечення на гуманізацію вищої фізкультурно-педагогічної освіти, оскільки підвищення рівня самоорганізації у підготовці та здійсненні особистісно-значущої педагогічної діяльності розширює вільний пошук і освоєння нових знань, умінь і навичок, прилучення до цінностей освіти, довірчого спілкування, рівноправних відносин, а, отже, розкриває в процесі саморозвитку потенційні можливості студентів, стимулюючи їх професійний саморозвиток. Саморозвиток майбутнього вчителя фізкультури розглядається як відносно самостійна діяльність студента із внесення змін у власну освітню траєкторію удосконалення професійних якостей, розширення знаннєвого потенціалу, підвищення рівня педагогічної та спортивної кваліфікації, спрямована на освоєння сучасних педагогічних ідей і технологій, що забезпечує професійне зростання педагога, підвищення якості освіти і виховання учнів.

Теоретичний аналіз та узагальнення педагогічного досвіду дали можливість з'ясувати, що проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізкультури розглядається в контексті оновлення навчально-виховного процесу у вищій школі, формування потреби у професійному саморозвитку фахівця в галузі спорту і неперервному вдосконаленні педагогічної майстерності для студентів, викладачів і науковців, що працюють у сфері фізичного виховання.

Ключові слова професійний саморозвиток, вчитель фізичної культури, критерії, компоненти, навчання, студент.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2024.1.40>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Професійна підготовка вчителя фізичної культури у закладах вищої освіти. Предмет і мета дослідження зумовили необхідність вирішення таких задач: проаналізувати сучасний стан підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійного саморозвитку; на основі теоретичного аналізу визначити сутність професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури, обґрунтувати педагогічні умови їхнього саморозвитку; уточнити критерії і показники рівнів професійного розвитку майбутніх вчителів фізичної

культури, розробити моделі професійного саморозвитку майбутнього вчителя фізичної культури.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз педагогічної літератури й дисертаційних досліджень дає підстави стверджувати, що проблема професійного саморозвитку майбутнього вчителя фізичної культури ще не була предметом системного вивчення у вітчизняній педагогічній науці. Глибоке вивчення педагогічних умов, що сприяють професійному саморозвитку фахівця допоможе подолати *суперечності*, які виявлені у системі професійної підготовки

майбутніх учителів фізичної культури, зокрема між:

– соціальним замовленням суспільства щодо якісних змін у галузі фізичного виховання, вимог щодо рівня професійної підготовки вчителів фізичної культури і недостатньою готовністю випускників факультетів фізкультури до вдосконалення власної педагогічної майстерності;

– потужним науковим потенціалом щодо методики викладання фізичної культури і спорту у різних типах навчальних закладів і недооцінкою його значення в процесі формування потреби майбутнього вчителя фізичної культури у професійному саморозвитку;

– існуючою практикою оволодіння знаннями і навичками у галузі фізичного виховання і спорту й недостатнім методичним забезпеченням щодо створення відповідних педагогічних умов для формування потреби майбутніх учителів фізичної культури у професійному саморозвитку.

3. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Діагностика і процес реалізації розвитку особистості фахівця не передбачені існуючою системою фізкультурно-педагогічної освіти. Тому вона поки що не може виступати гарантом високого рівня професійної майстерності випускника закладу вищої освіти. Вхідження людини в систему особистісно орієнтованого навчання – це початок її профільної професійної підготовки на особистісному рівні, тому за допомогою цієї системи мають реалізуватися методики і технології професійного розвитку особистості, що забезпечують процеси неперервного саморозвитку фахівця від початку його навчання у закладі вищої освіти і до кінця його продуктивної професійної діяльності.

За результатами проведеного теоретичного дослідження ми прийшли до висновку, що рівні професійного і особистісного саморозвитку вчителя фізичної культури доцільно аналізувати за критеріями, які ми тлумачимо як найбільш загальну властивість, що об'єднує в собі ряд показників. Вибір критеріїв може здійснюватися від загального до часткового, а

може розглядатись у зворотному напрямку, коли найбільш загальний критерій складається на основі часткових критеріїв.

Відзначимо, що в педагогічній теорії ще недостатньо розроблені критерії педагогічного забезпечення, які дозволяють досить цілісно і коректно проаналізувати зміни в особистісному і професійному саморозвитку студентів, а також ступінь впливу педагогічних умов спрямованих на гуманізацію професійної підготовки вчителів фізичної культури. В основу загальноприйнятих способів оцінювання продуктивності педагогічного забезпечення фізкультурно-педагогічної освіти студентів покладені результати окремих показників, що дають можливість скласти одностороннє уявлення про досліджувані педагогічні явища на підставі зовнішніх ознак (програмних вимог, знань, вмінь і навичок в галузі педагогіки передбачені державним стандартом і середньостатистичних нормативів фізичної підготовленості). Відсутність об'єктивних показників навчально-методичного забезпечення професійного і особистісного саморозвитку студентів, на наш погляд, стримує оптимізацію розвитку навчально-виховного процесу у вищій школі.

Тому процес саморозвитку та професійного зростання вчителя характеризується змінами показників його компонентів. В якості найважливіших компонентів професійного саморозвитку вчителя фізичної культури ми відзначаємо такі:

1. Когнітивний – знання в галузі педагогіки і психології, теорії і методики фізичної культури і спорту, знань механізмів і способів особистісного і професійного саморозвитку (самооцінка, самоствердження, самовизначення).

2. Практичний – конструктивно-практичні уміння професійного саморозвитку особистості, зокрема: володінням способами проектування саморозвитку (цілепокладання, вибір форм і технологій реалізації цілей і завдань діяльності).

3. Емоційний компонент розкривається через усвідомлення положення власного «Я», позитивне сприйняття себе як педагога, позитивне ставлення до педагогічної діяльності, емоційну стійкість у професійному саморозвитку.

4. Мотиваційний компонент відображений ціннісними орієнтаціями, потребами, установками й інтересами педагога в професійному становленні й самовдосконаленні.

5. Рефлексивний характеризується здатністю до педагогічної рефлексії, самовивчення, самооцінки власного життєвого і педагогічного досвіду, аналізу причинно-наслідкових зв'язків, стимулює роботу над собою.

Отже, згідно з провідними ідеями особистісно-діяльнісної теорії (Л. Виготський, С. Рубінштейн та ін.), будемо розглядати структуру професійного саморозвитку майбутніх учителів фізкультури як сукупність трьох взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-емоційного, змістово-операційного і рефлексивного.

– *Мотиваційно-цільовий компонент* професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичного виховання ґрунтується на таких основних положеннях. Мета у професійній діяльності – це усвідомлений образ результатів праці у людини, процес постановки цілей для власного перетворення (саморозвитку) [3]. Цілі можуть змінюватись в залежності від виду саморозвитку – особистісний або професійний. Враховуючи матеріали наукових досліджень, видається, що основна мета професійного саморозвитку майбутнього педагога полягає в розвитку позитивної мотивації до професійної діяльності, підвищення своєї майстерності та самореалізації.

Таким чином, мотиваційно-цільовий компонент професійного саморозвитку майбутніх учителів є сукупністю засобів, що визначають спрямованість і величину зусиль, докладених для досягнення цілей перетворення (саморозвитку); готує цілеспрямованість професійної поведінки, хоча і не забезпечує її.

Поставлені цілі і завдання визначають зміст будь-якого процесу, отже, наступним компонентом у структурі професійного саморозвитку майбутніх учителів можна виділити змістовно-операційний.

Змістово-операційний компонент є одним із складових частин навчальної і практичної діяльності майбутнього вчителя фізкультури. Він відображає обсяг того, що засвоюють майбутні вчителі фізкультури у

процесі підготовки, а також те, що має бути у них сформоване й розвинене, до чого вони мають бути підготовлені як вчителі певної галузі освітньої діяльності і оздоровлення. Даний компонент – «система наукових знань, умінь і навичок, відносин і досвіду творчої діяльності, оволодіння якими забезпечує різнобічний розвиток особистості» [3], сприяє як саморозвитку людини в цілому, так і її професійному самовдосконаленню. На характер реалізації змістово-операційного компоненту професійного саморозвитку майбутніх учителів фізкультури, в першу чергу, впливають потреби особистості, що виступають об'єктивним фактором визначення самого змісту. Саме потреби і спонукають людину до активності. На структуру змісту процесу професійного саморозвитку впливає і власна позиція людини, щодо якостей які вона має бажання вдосконалювати.

Для *змістово-операційного* компонента професійного саморозвитку майбутніх учителів фізкультури важливим, на наш погляд, є «технологічне» забезпечення духовного наповнення професії:

- розвинена професійна самосвідомість;
- висока продуктивність праці, надійність і стабільність високих результатів;
- професійна підготовка та відкритість на підготовку;
- творче ставлення до професії.

Завершальний компонент структури професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичної культури – рефлексивний.

Рефлексивний компонент передбачає об'єктивну оцінку своїх дій студентами в процесі цілеспрямованого професійного саморозвитку. Він складається з двох частин: самопізнання і оцінки результатів перетворень та їх коригування.

Результат професійного саморозвитку – це зміни у ціннісних орієнтаціях, рівнях розвитку професійної компетентності, об'ємах знань, з реалізованих здібностей, перетворення особистісних і професійних якостей. Оцінка результатів перетворень, що сталися припускає компонентний аналіз всієї структури саморозвитку, тобто спочатку аналізуються ситуації, які призвели до суперечностей між існуючими установками і необхідністю отримання нових характеристик (розглядаються процеси руху і саморуху),

потім мотиви, що сприяють перетворенням. Коригування отриманих результатів стає необхідним, якщо були упущені якісь моменти (неточно сформульовані цілі, недостатньо відпрацьований змістовний компонент тощо), або результат не виправдав очікування [3]. Коригування може бути виконано у вигляді рекомендацій щодо виправлення виниклих умов або більш детальної програми подальших перетворень в рамках процесу професійного саморозвитку. Багато авторів погоджуються з тим, що активна рефлексивна позиція є необхідною умовою саморозвитку фахівця, а її відсутність практично повністю виключає можливість як особистісного, так і професійного саморозвитку.

Виявлення критеріїв педагогічного забезпечення особистісного і професійного саморозвитку студентів охоплює змістовну і оцінну сторони педагогічного процесу, що дозволяють диференціювати його поточний стан, корегувати і моделювати пропонувані освітні проекти. Особистісний та професійний саморозвиток і його продуктивне педагогічне забезпечення, як показав теоретичний аналіз, взаємно детерміновані і взаємозумовлені рівнем рефлексивності суб'єктів освіти в умовах вільного вибору освітнього простору. Продуктивність активізації цілісного саморозвитку ми пов'язуємо з підвищенням показників рефлексивності: рівнем самопізнання, самооцінки і самомотивації; самоорганізації, самоконтролю і самореалізації суб'єктів фізкультурно-педагогічної освіти. Ми виходимо з того, що рефлексія є процесом і результатом самоаналізу суб'єктом своєї свідомості, поведінки, внутрішніх психічних актів і станів, власного досвіду, особистісних якостей.

Рівень самомотивації свідчить про ставлення студента до педагогічної і спортивної діяльності, виражається внутрішньою спрямованістю, самостійно поставленими цілями, ступенем включеності у спільну діяльність, що супроводжуються позитивним, нейтральним або негативним емоціями. Застосування показника самомотивації як критерій розвитку рефлексивності студентів дозволяє визначити рівень сформованості пізнавальних мотивів у процесі педагогічного забезпечення

саморозвитку не тільки на конкретному етапі, але й оцінити особисті досягнення в «зоні найближчого розвитку» [5], тобто мотиви професійного самовдосконалення. Іншим важливим аспектом даного критерію, на наш погляд, є можливість вдосконалення рефлексивних механізмів оцінювання особистісно-значущої фізкультурно-педагогічної діяльності як заново набутого суб'єктного досвіду взаємин, зміна соціальних мотивів навчально-виховного процесу. У наукових дослідженнях розроблені основні критерії та показники оцінки результативності та ефективності організації професійного розвитку вчителя фізичної культури, в яких закладені певні відмінності між розвитком і саморозвитком особистості вчителя.

До загальних критеріїв діагностики рівнів професійного розвитку вчителя ми відносимо:

- володіння сучасним науково-педагогічним тезаурусом;
- володіння технологіями встановлення педагогічно доцільних стосунків;
- опанування основ інформаційної культури;
- володіння технологіями самопізнання й підвищення аутопсихологічної компетентності;
- володіння раціональними способами підвищення професійно-педагогічної компетентності;
- володіння спеціальністю відповідно до рівня підготовки (бакалавр, магістр);
- володіння спеціальністю відповідно до вимог державного стандарту підготовки вчителя.

Кожний із зазначених критеріїв має ряд показників, за якими перевіряється відповідність функціональної готовності випускника вищого навчального закладу за тим чи іншим критерієм. Такими показниками можуть виступати вимоги професіограми або стандарту вищої освіти, а також вимоги, що визначаються навчальними предметами, які вивчаються майбутнім фахівцем. Для нас особливе значення мають показники активізації саморозвитку, прояви потреби у самопізнанні, вдосконаленні власних професійних якостей і володіння методами професійного і особистісного саморозвитку.

Важливо відзначити, що продуктивне педагогічне забезпечення саморозвитку ми

пов'язуємо з формуванням адекватного оцінювання самовдосконалення у спортивному і педагогічному напрямах як важливого критерію, що стимулює процеси гуманізації у взаємодії викладача і студентів. У цьому випадку, здійснювана фізкультурна діяльність набуває статусу особистісно-значущої, вимагає інтелектуальної і духовної напруги, активізації саморозвитку, спілкування з авторитетними педагогами в здійсненні індивідуальної програми саморозвитку. Самооцінка поряд з позитивним оцінюванням викладача дозволяє коригувати рівень розгорнутого цілеспрямованому саморозвитку, закріплюючи впевненість у необхідності нарощування спортивного і педагогічного потенціалів, освоєнні інноваційних видів діяльності та побудові на цій підставі власного проекту професійного і особистісного саморозвитку.

Усвідомлення значення саморозвитку в педагогічній діяльності дає можливість актуалізувати цей процес в системі професійної підготовки майбутніх учителів фізкультури. Основними характеристиками саморозвитку майбутнього вчителя фізичної культури визначаємо такі: розуміння необхідної єдності культури мислення і фізичної культури; внутрішня творча свобода особистості; цілеспрямованість; самореалізація у вихованні фізично здорового і висококультурного молодого покоління [4].

Забезпечення викладачем продуктивності саморозвитку нерозривно пов'язане з рівнем самоорганізації студента, його вмінням визначати цілі самоперетворення, фізичного та особистісного зміцнення, визначати етапи самостійного становлення, здійснювати вольовими зусиллями реалізацію намічених планів і перспектив саморозвитку. Організація самостійної фізкультурної діяльності здійснюється в умовах духовно-морального посилення розуміння себе як спортсмена і педагога, осмислення своїх фізичних і психологічних станів, поглиблення на цій основі смислів фізкультурно-педагогічної освіти, що вимагають неперервного самоаналізу і самоконтролю. Сукупність виділених аргументів дозволяє говорити про позитивний вплив виділеного критерію навчально-методичного (педагогічного) забезпечення на гуманізацію вищої фізкультурно-педагогічної освіти,

оскільки підвищення рівня самоорганізації у підготовці та здійсненні особистісно-значущої педагогічної діяльності розширює вільний пошук і освоєння нових знань, умінь і навичок, прилучення до цінностей освіти, довірчого спілкування, рівноправних відносин, а, отже, розкриває в процесі саморозвитку потенційні можливості студентів, стимулюючи їх професійний саморозвиток.

Критерієм педагогічного забезпечення є довірливе ставлення студента до викладача. Характер і рівень довірчих відносин свідчить про продуктивність педагогічного процесу, в якому підвищена увага до студента як індивідуальності визначає ціннісні підстави для спільної діяльності, можливості духовно-морального становлення за умов рівноправного діалогу, відкритості позицій суб'єктів освіти. Важливим критерієм продуктивного педагогічного забезпечення саморозвитку, що впливає на гуманізацію вищої освіти є характер педагогічного співробітництва. Спираючись на досягнення дослідників у цій галузі [7], та ін., ми виділяємо даний показник для оцінювання кількісної (контакти) і якісної (зміст) характеристики саморозвитку студентів у педагогічній взаємодії, яка при активізації самопізнання, саморегуляції, самореалізації суб'єктів освіти обумовлює закріплення ціннісно-особистісного способу взаємодії, на більш високому рівні співробітництва, а отже, на новому рівні гуманізації вищої освіти. Вплив педагогічного співробітництва розглядається нами з позиції розширення видів спортивної і педагогічної діяльності, що сприяє оптимальному вибору, прилученню та реалізації суб'єктом особистісно-значущої сфери фізичної культури, а також з позиції розширення форм і змісту педагогічного спілкування, спрямованого на виявлення і підвищення комунікативних, вольових, психічних здібностей майбутніх учителів.

4. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Теоретичний аналіз та узагальнення педагогічного досвіду дали можливість з'ясувати, що проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізкультури розглядається в контексті оновлення

навчально-виховного процесу у вищій школі, формування потреби у професійному саморозвитку фахівця в галузі спорту і неперервному вдосконаленні педагогічної майстерності. За результатами проведеного дослідження зроблені такі висновки:

Результатом професійного саморозвитку є не тільки формування і розвиток діяльностей самопізнання і самоорганізації, а й соціально-культурна ідентифікація з двома професійними співтовариствами (фахівців, що працюють в певній галузі спорту, і педагогів, як суб'єктів педагогічної взаємодії).

Професійний саморозвиток вчителя передбачає самостійне оволодіння сукупністю педагогічних цінностей, ідей, сучасних технологій, ситуацій творчості,

загальною культурою і характеризується активною, ціннісно-сміисловою, мотиваційною, творчою професійною діяльністю. Основною причиною такого стану є неадекватне розуміння майбутніми вчителями власного професійного саморозвитку, етапів та шляхів його формування. Саморозвиток майбутнього вчителя фізкультури розглядається як відносно самостійна діяльність студента із внесення змін у власну освітню траєкторію удосконалення професійних якостей, розширення знаннєвого потенціалу, підвищення рівня педагогічної та спортивної кваліфікації, спрямована на освоєння сучасних педагогічних ідей і технологій, що забезпечує професійне зростання педагога, підвищення якості освіти і виховання учнів.

Література

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Наук.-метод. посіб.– К.: ЗІМН, 1998.– 204 с
2. Городиська О.М. Формування педагогічної рефлексії вчителя. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» Філологія. Педагогіка. 2015. №6. С.28-33
3. Дубасенюк, О. А. Актуальні проблеми професійної освіти: навчально-методичний посібник / укл. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 352 с. с.
4. Курнішев Ю. А. Проблема професійного саморозвитку вчителя фізичної культури у педагогічній теорії і практиці / Ю. А. Курнішев // Наукові сходження ScienceRise. Педагогічні науки. – 2016. – №1/5(18). – С. 32–36.
5. Поляков А. О. Педагогічні умови мотивації професійного зростання студентів педагогічних університетів у процесі неперервної освіти: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / А. О. Поляков; Харків. нац. пед ут-т. ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2008. – 19 с.
6. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана.– Луцьк: РВВ —Вежал Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011.– 430 с.
7. Ягупов В. В. Професійний розвиток особистості фахівця: поняття, зміст та особливості / Ягупов В. В. // Наукові записки НаУКМА. - 2015. - Т. 175 : Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. - С. 22-28.

References

1. Bekh I.D. Osobystisno zoriyentovane vykhovannya: Nauk.-metod. posib.– K.: ZIMN, 1998.– 204 s
2. Horodys'ka O.M. Formuvannya pedahohichnoyi refleksiyyi vchytelya. Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrayiny «Kyivivs'kyu politekhnichnyy instytut» Filolohiya. Pedahohika. 2015. №6. S.28-33
3. Dubasenyuk, O. A. Aktual'ni problemy profesynoyi osvity: navchal'no-metodychnyy posibnyk / uкл. O.A. Dubasenyuk. – Zhytomyr: Vyd-vo ZHDU im. I. Franka, 2018. – 352 s. s.
4. Kurnyshev YU. A. Problema profesynoho samorozvytku vchytelya fizychnoyi kul'tury u pedahohichniy teorii i praktysi / YU. A. Kurnyshev // Naukovi skhodzhennya ScienceRise. Pedahohichni nauky. – 2016. – №1/5(18). – S. 32–36.
5. Polyakov A. O. Pedahohichni umovy motyvatsiyi profesynoho zrostannya studentiv pedahohichnykh universytetiv u protsesi neperervnoyi osvity: avtoref. dys. na zdobuttya naukovooho stupenya kand. ped. nauk: spets. 13.00.04 "Teoriya i metodyka profesynoyi osvity" / A. O. Polyakov; Kharkiv. nats. ped ut-t. im. H. S. Skovorody. – Kharkiv, 2008. – 19 s.
6. Psykholohiya zdorov'ya lyudyny / Za red. I. YA. Kotsana.– Luts'k: RVV —Vezhal Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrayinky, 2011.– 430 s.
7. Yahupov V. V. Profesynnyy rozvytok osobystosti fakhivtsya: ponyattya, zmist ta osoblyvosti / Yahupov V. V. // Naukovi zapysky NaUKMA. - 2015. - T. 175 : Pedahohichni, psykholohichni nauky ta sotsial'na robota. - S. 22-28

Abstract

OSADETS Mykola, HORODYNSKYI Serhiy

FORMATION OF THE NEED FOR PROFESSIONAL SELF-DEVELOPMENT OF THE FUTURE SPECIALIST IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE and SPORTS

In scientific articles specified indicators professional levels of future physical training teachers. Theoretical analysis and generalization of teaching experience made it possible to figure out that the problem of professional training future

Scientific journal "PHYSICAL CULTURE AND SPORT: SCIENTIFIC PERSPECTIVE"

teachers of physical education is considered in the context of updating of educational process in high school, forming needs professional self-development specialist in the field of sports and continuous improvement of pedagogical skills.

The purpose of the work: is to consider the structure of professional self-development of future physical education teachers as a set of three interrelated components: motivational-emotional, content-operational and reflective.

The set of selected arguments allows us to talk about the positive impact of the selected criterion of educational and methodological (pedagogical) provision on the humanization of higher physical education and pedagogical education, since increasing the level of self-organization in the preparation and implementation of personally significant pedagogical activities expands the free search and mastering of new knowledge, skills and abilities, attachment to the values of education, trustful communication, equal relations, and, therefore, reveals the potential opportunities of students in the process of self-development, stimulating their professional self-development. Self-development of the future physical education teacher is considered as a relatively independent activity of the student to make changes to his own educational trajectory, improve professional qualities, expand knowledge potential, increase the level of pedagogical and sports qualifications, aimed at mastering modern pedagogical ideas and technologies, which ensures the professional growth of the teacher, improving the quality of education and educating students.

Theoretical analysis and generalization of pedagogical experience made it possible to find out that the problem of professional training of future physical education teachers is considered in the context of updating the educational process in higher education, forming the need for professional self-development of a specialist in the field of sports and continuous improvement of pedagogical skills for students, teachers and researchers working in sphere of physical education.

Key words professional self-development, teacher of physical education, criteria, components, teaching, student.

Стаття надійшла до редакції 14.01.2024 р.